

[Ministeren for Handel, Industri og Søfart.] bygning af Fregatten „Jylland“ til samme Formaal. Disse Forslag, der var motiveret med, at Sømandsstanden ikke har samme Adgang til at faa Del i den almindelige Højnelse af den kulturelle og faglige Standard, som er blevet Landets øvrige Arbejdere til Del, maatte paa Grund af de usikre Forhold under Krigen udskydes til senere Drøftelse.

Efter Krigen er Diskussionen om Sømandsuddannelsen paa ny blusset op saavel her i Landet som i en Række andre Søfartslande. Den første Impuls kom i øvrigt fra de søfarende selv, idet *De Søfarendes internationale Frihedsbrev*, der blev vedtaget i London i Juli 1944, bl. a. beskæftiger sig med Tilgangen til Faget og kræver Regulering, saaledes at de unge skal gennemgaa en præliminær Uddannelse, der skal forberede dem til Arbejdet til Søs, enten ved Skoler i Land eller i Øvelsesskib. Da det synes at være en udbredt Opfattelse, at en rationel Uddannelse ikke kan gennemføres i Damp- eller Motorskibe med Nutidens Krav om forceret Arbejdstempo, og de søfarende jo ifølge Erhvervets Natur er afskaaret fra at gaa paa Aftenkursus el. lign., har Interessen naturligt samlet sig dels om Sejlskoleskibe, dels om Skoler i Land, paa hvilke de vordende Sømænd kan blive undervist i visse elementære Discipliner samt ved Foredrag m. m. bibringes Kendskab til det Erhverv, hvori de skal virke, og til almindelig Emner.

I Erkendelse af de Vanskeligheder, som dansk Skibsfart vil kunne udsættes for, hvis det ikke sikres, at Uddannelsen i Handelsflaaden udvikles paa en saadan Maade, at den er fuldt tilfredsstillende og betryggende for Skibsfartens Fremtid, samt under Hensyn til den paa den XXVIII. internationale Arbejdskonference (Søfartskonferencen) i Seattle 1946 vedtagne Rekommandation angaaende Organisation af Uddannelsen til Tjeneste til Søs, nedsatte Handelsministeriet under 25. Januar 1947 en Kommission, der bl. a. fik den Opgave at fremkomme med Indstilling angaaende Spørgsmaalet om en rationel Tilrettelæggelse af Sømandsuddannelsen.

Kommissionen, der benævnes Søfartskommissionen af 1947, har den 16. April i Aar afgivet sin Iste Betænkning angaaende Sømandsuddannelsen. Betænkningen er omdelt til Medlemmerne, og det foreliggende Lovforslag bygger paa Kommissionens Betænkning.

Som det fremgaar af Lovforslaget og de dertil knyttede Bemærkninger, foreslaas der i Byerne Sønderborg, Esbjerg, Frederiks-

havn, Svendborg, Kalundborg og Holbæk oprettet Sømandsskoler, paa hvilke der aarlig kan uddannes ca. 1 400 Drengene. Hertil kommer 78 Drengene, der aarlig uddannes paa Rederiet J. Lauritzens Søfartsskole, hvorved Antallet af Drengene kommer op paa ca. 1 500, hvilket er det Antal, som ifølge Kommissionens Undersøgelser maa anses for fornødent for at dække Handelsflaadens aarlige Behov.

Lovforslaget har tre Hovedformaal:

at tilvejebringe Mulighed for at gennemføre en vis Udvalgelse af de bedst egnede blandt de Drengene, der agter at gaa til Søs, at give saadanne Drengene nogen faglig Uddannelse, og

at give Sømandsstanden Adgang til paa et tidligt Tidspunkt at erhverve et vist Maal af Almindelig Uddannelse.

Jeg kan med Kommissionens Flertal være enig i, at disse Formaal ikke vil kunne tilgodeses fuldt ud, medmindre Uddannelsen gennemføres, inden de unge paabegynder Tjenesten i Skibe, og medmindre Uddannelsen gøres obligatorisk. For hvis en Dreng kan gaa til Søs, før han har gennemgaaet et Kursus paa en Sømandsskole, vil Muligheden for at søge gennemført en vis Udvalgelse af Tilgangen til Sømandsstanden blive illusorisk, og bliver Uddannelsen ikke obligatorisk, maa det paaregnes, at et betydeligt Antal Drengene vil gaa til Søs uden at have gennemgaaet nogen Sømandsuddannelse. Flertallet af disse Drengene vil da næppe faa den paatænkte Uddannelse, da de, naar de først er avanceret til Ungmand, Letmatros o. s. v., næppe kan antages at ville være tilbøjelig til at søge ind paa Kursus paa en Sømandsskole sammen med Begyndere, og Sømandsuddannelsen vil saaledes ikke blive rationel.

Den Omstændighed, at nogle Drengene erfaringsmæssigt opgiver Sølivet efter at have været nogen Tid til Søs, har givet Anledning til at overveje, om Uddannelsen først burde paabegyndes, efter at Drengene havde været en vis Tid (f. Eks. 6 Maaneder) til Søs og derved vænnet sig til Sølivet; men jeg er af den Opfattelse, at et mindre, normalt Frafald fra Erhvervet, hvilket ingenlunde er specielt for Skibsfartserhvervet, ikke bør skræmme fra at gennemføre en i øvrigt hensigtsmæssig Ordning, saa meget mindre som bl. a. den specielle karakterdannende Side af Uddannelsen, der tilstræbes, vil være af Værdi for de unge og derved for Samfundet, uanset hvilket Erhverv de senere maatte vælge. Ogsaa vægtige pædagogiske Grunde og praktiske sikkerhedsmæssige Hensyn taler for at gennem-